

Вирішальне значення в забезпеченні функціонування регіонів відводиться місцевим фінансам, що являють собою самостійний структурний рівень фінансової системи держави.

На думку О. Кириленко, саме місцеві бюджети є провідною ланкою не лише бюджетної, а й економічної системи держави, зокрема, місцеві бюджети в державних фінансах: складова бюджетної системи; інструмент реалізації загальнодержавних програм; джерело фінансування державних видатків; інструмент фінансового вирівнювання. Місцеві бюджети з позицій головного інструменту місцевих фінансів – фінансова база місцевого самоврядування; фінансові плани територіальних формувань; джерело утримання і розвитку місцевого господарства; джерело фінансування локальних послуг. В економічній системі держави впливають на соціально-економічний розвиток; фінансову безпеку; фінансову стабільність; розвиток демократії; добробут населення та використовуються як інструмент перерозподілу ВВП; державного регулювання на мікрорівні; регіональної політики; фінансової політики; економічної політики.

На думку багатьох економістів, з метою децентралізації бюджетних ресурсів, підвищення зацікавленості органів місцевої влади у збільшенні дохідної бази місцевих бюджетів необхідно конкретизувати у збільшенні частки зарахувань до місцевих бюджетів частини податку на прибуток підприємств, які здійснюють фінансово-господарську діяльність і отримують прибуток на території регіону.

Таким чином, для стимулювання місцевих органів влади стосовно поновлення частин своїх бюджетів та проведення активної інвестиційної діяльності на місцях вже сьогодні повинні бути переглянуті відповідні статті законів, що регламентують правила формування та виконання місцевих бюджетів, деякі з них не відповідають принципам самостійності та фінансової незалежності органів місцевого самоврядування.

Одержано 08.04.2019

УДК 336.741.1-029:9(477)

Анна Сергіївна ВОДОЛАГА,

студент групи Ф6-ФБСдср-17-1 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат економічних наук Андрющенко І. С.

НАЦІОНАЛЬНА ГРОШОВА ОДИНИЦЯ УКРАЇНИ: ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ

Корені грошової системи ведуть у сиву давнину, коли примітивні цивілізації, в найвіддаленіших кутках Землі, створили свої види грошей. Роль грошей відігравали найрізноманітніші товари: сіль, бавовняні тканини, мідні браслети, коні, золотий пісок, шкури звірів, навіть сушена риба. Точно сказати, коли з'явилися гроші складно. Адже навіть поняття грошей в усі часи

було різним. До X ст. в Київській Русі не було «своїх» грошей: користувалися переважно арабськими срібними дирхемами, що з'явилися на давньоруській території внаслідок торгівлі з Арабським Халіфатом. Руські купці, які торгували на Сході хутрами, воском і челяддю (рабами), привозили додому дирхеми, які у великій кількості археологи знаходять у похованнях та скарбах. Однак уже в кінці X ст. ситуація змінюється. Зміцнюються міжнародні зв'язки, розширюється торгівля, Київ стає столицею великої централізованої держави. Саме в цей час починається перше в історії Київської Русі карбування своїх монет. Перші давньоруські монети (златники і срібляники) з'явилися за часів Володимира Великого та Ярослава Мудрого, і карбувалися всього близько 25–35 років.

Перші гривні мали незвичний для сучасної людини вигляд. У Київській Русі перші гривні були такі: гривня срібна, тобто злиток срібла певної ваги, і «гривня кун» – рахункова, що складається з конкретного числа монет. Пізніше з'являються ті самі гривні, які можна побачити і в експозиції Національного музею історії України. Це гривні «київська», «новгородська», «чернігівська» та інші.

Поширення гривень, так само як і їхнє зникнення, прямо пов'язане з історичними подіями. У XI ст. криза країн Середньої Азії призвела до зменшення надходжень срібних монет зі східного ринку та розвиток торгівлі з країнами заходу послужив поштовхом до започаткування карбування у Київській Русі власних монет. Економічна криза в Київській Русі, що почалася із другої половини XIII ст. у зв'язку з монголо-татарською навалою, зачепила і гривню. Гривні поступово виходять з обігу. «Київська» гривня зникла з ужитку ще раніше, на початку XIII ст.; «новгородська» – в XV ст. Повернулася гривня у значенні грошових знаків лише за часів Української Народної Республіки (листопад 1917 р. – квітень 1918 р.).

Після проголошення у 1991 році державної незалежності України гривня стає національною грошовою одиницею. Перші гривні розробляються у Канаді, Франції та Італії і у 1992 – 1993 роках спецпідрозділом «Альфа» проводиться дуже складна операція з охорони і транспортування їх до України. І вже з 2 вересня 1996 року Указом Президента України гривня запроваджується в обіг. Курс обміну становив: 100 000 карбованців за одну гривню. Повна заміна відбулася до 1998 року. У 1997 році почала свою роботу українська фабрика з виробництва банкнотного паперу в Житомирській області. На Луганському патронному заводі стали випускати металеві монети. Карбування монет почалося з 1992 року, але в руки громадян вони потрапили лише з 1996 р.

Офіційний символ гривня отримала в 2004 році, в ході конкурсу, який проводився Національним банком України. З 1996 в обігу були купюри вартістю: 1, 2, 5, 10, 20, 50 і 100. На одному боці банкноти зображувалися відомі українські історичні особистості, на зворотному – архітектурні надбання України. З 2002 року була введена купюра із зображенням Лесі Українки і вежею Луцького замку, номіналом в 200 грн. У 2006 році з'явилася перша купюра в 500 грн з відомим письменником і філософом Г. Сковородою.

Отже, виходячи з історичних фактів гривня по праву є національною валютою України.

Одержано 19.04.2019

УДК 331.5:311.219.1

Олександра Олександрівна ГОРІЛОВА,

студентка групи Ф6-ФБСдер-18-1 ХНУВС

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор Садиков М. А.

РИНОК ПРАЦІ ТА СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО Й ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Рівень безробіття є одним з характерних показників економічного розвитку держави та соціальної захищеності громадян. Наявність робочих місць так само важлива для побудови стійкої економіки, як і наявність трудових ресурсів.

Наслідки геополітичного конфлікту, ускладнень з виробничою діяльністю, погіршення стану фінансової, банківської сфери, транспортної інфраструктур, систем зв'язку, комунікацій, а також низький рівень життя населення в Україні спричинили зростання безробіття та спонукали українців до пошуку роботи за межами країни. В Україні відбулось посилення трудової міграції як зовнішньої, так і внутрішньої, що, в свою чергу, чинить тиск на ринок праці.

За результатами модульного вибіркового обстеження населення із питань трудової міграції, опублікованого Державною службою статистики у статистичному бюлетені «Зовнішня трудова міграція населення України», було визначено, що у структурі трудових мігрантів 91,7 % складають короткострокові мігранти, та ті, які повернулися до України, і 8,3 % – працівники-емігранти.

Іншим викликом, з яким зіштовхнулася Україна в останні роки, - є внутрішня трудова міграція. За даними Мінсоцполітики було взято багато переселенців з Донбасу і Криму, на зараз, ця цифра становить понад 2 млн. На тлі скорочення зайнятості у регіоні, де відбуваються військові дії, активізувались процеси зростання безробіття. Згідно із статистичними даними Держстату, найвищий рівень безробіття (за методологією МОП) у віці 15–70 років у відсотках зафіксовано саме в Донецькій та Луганській областях.

З метою усунення причин, які спонукають населення до міграції, Уряд схвалив Стратегію державної міграційної політики України на період до 2025 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 № 482-р), реалізація якої у середньостроковій перспективі дозволить зменшити негативні наслідки еміграції шляхом поступового усунення економічних, соціальних та інших негативних факторів суспільного життя, поліпшуючи фінансові та інші умови праці, стимулюючи громадян залишатися в країні. Враховуючи це, у прогнозі припускається, що з покращення економічної ситуації в Україні потік трудових мігрантів за кордон зменшиться.